



# ПОРЯДОК ГОЛОСУВАННЯ

## на виборах Президента України

ГОЛОСУВАННЯ ПРОВОДИТЬСЯ У ДЕНЬ ВИБОРІВ ТА В ДЕНЬ ПОВТОРНОГО ГОЛОСУВАННЯ З 8 ДО 20 ГОДИНИ



Для отримання виборчого бюлетеня з виборів Президента України для голосування (повторного голосування) в територіальних та закордонному виборчих округах (далі - виборчий бюлетень) надайте члену дільничної виборчої комісії один із зазначених нижче документів, який посвідчує особу та підтверджує громадянство України:

**на звичайній та спеціальній виборчій дільниці:**

- 1) паспорт громадянина України (у вигляді паспортної книжечки або картки);
- 2) тимчасове посвідчення громадянина України;
- 3) військовий квиток (виключно для військовослужбовців строкової служби);

**на закордонній виборчій дільниці, а також на спеціальній виборчій дільниці, утвореній на судні, що перебуває в день виборів у плаванні під Державним Прапором України, та на полярній станції України:**

- 1) паспорт громадянина України для виїзду за кордон;
- 2) дипломатичний паспорт;
- 3) службовий паспорт;

**на спеціальній виборчій дільниці, утвореній у відповідній установі виконання покарань або слідчому ізоляторі:**

картку (довідку) установи виконання покарань або слідчого ізолятора, що повинна містити: прізвище, ім'я, по батькові, число, місяць, рік народження, громадянство, фотокартку особи, підпис керівника та печатку установи, - для осіб, які перебувають в установах виконання покарань або слідчих ізоляторах.



За умови пред'явлення Вами одного із вищезазначених документів, наявності Вас у списку виборців на відповідній виборчій дільниці та після того, як Ви поставите свій підпис за отримання виборчого бюлетеня у списку виборців та у визначеному місці на контрольному талоні виборчого бюлетеня, член дільничної виборчої комісії видасть Вам виборчий бюлетень.



**Пам'ятайте!** Забороняється отримання виборчого бюлетеня від інших осіб (крім уповноваженого члена виборчої комісії, який видає виборчий бюлетень), заохочення або змушування виборців до передачі виборчого бюлетеня іншим особам шляхом підкупу, погроз або іншим способом.

Ви не маєте права передавати виборчий бюлетень іншим особам.



Виборчий бюлетень заповнюється Вами особисто в кабіні (кімнаті) для таємного голосування. Під час заповнення виборчого бюлетеня забороняється присутність інших осіб, здійснення фото- та відеофіксації у будь-який спосіб.



Виборець, який унаслідок фізичних вад не може самостійно заповнити виборчий бюлетень, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії скористатися допомогою іншого виборця, крім членів виборчої комісії, кандидатів на пост Президента України, їх довірених осіб, офіційних спостерігачів.

Ви можете перебувати у приміщенні для голосування лише протягом часу, необхідного для голосування.



У виборчому бюлетені для голосування зробіть позначку «плюс» («+») або іншу, що засвідчує Ваше волевиявлення, у квадраті напроти прізвища кандидата на пост Президента України, за якого Ви голосуєте.

Ви можете голосувати лише за одного кандидата на пост Президента України.



**Пам'ятайте! Якщо у виборчому бюлетені зроблено більш як одну позначку або не поставлено жодної позначки, то такий виборчий бюлетень вважається недійсним.**



Заповнений виборчий бюлетень особисто опустіть у виборчу скриньку, забезпечуючи при цьому таємницю голосування.

Виборець, який не може внаслідок фізичних вад самостійно опустити виборчий бюлетень у виборчу скриньку, має право з відома голови або іншого члена дільничної виборчої комісії доручити зробити це іншій особі у своїй присутності, крім членів виборчої комісії, кандидатів на пост Президента України, їх довірених осіб, офіційних спостерігачів.



У разі якщо Ви, заповнюючи виборчий бюлетень, допустили помилку, Ви маєте право невідкладно звернутися з письмовою заявою до члена виборчої комісії, який видав Вам бюлетень, з проханням видати інший виборчий бюлетень.

**Пам'ятайте! Інший виборчий бюлетень видається тільки в обмін на зіпсований і лише один раз.**

**Повторна видача виборчого бюлетеня замість невірно заповненого не допускається.**



За 5 хвилин до 20 години голова дільничної виборчої комісії оголошує про закінчення голосування та зачинення виборчої дільниці о 20 годині. Виборці, які на 20 годину прийшли до дільниці для голосування, мають право проголосувати. Один із членів комісії о 20 годині підходить до входу в приміщення для голосування та запрошує всіх виборців, які ще не проголосували, зайти у приміщення для голосування та зачиняє двері.



## ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

За змістом статті 105 Закону України "Про вибори Президента України" особи, винні в порушенні законодавства про вибори Президента України, притягаються до кримінальної та адміністративної відповідальності.

**Кримінальний кодекс України (статті 157—160) встановлює відповідальність за злочини проти виборчих прав громадян, зокрема, за:**

– перешкоджання вільному здійсненню громадянином свого виборчого права, перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, члена виборчої комісії або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень, поєднані з обманом або примушуванням, а також ухилення члена виборчої комісії у роботі комісії без поважних причин – караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк;

– перешкоджання вільному здійсненню громадянином свого виборчого права, перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, члена виборчої комісії або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень, поєднані з обманом або примушуванням, а також ухилення члена виборчої комісії у роботі комісії без поважних причин – караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк;

– перешкоджання вільному здійсненню громадянином свого виборчого права, перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, члена виборчої комісії або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень, поєднані з обманом або примушуванням, а також ухилення члена виборчої комісії у роботі комісії без поважних причин – караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк;

– перешкоджання вільному здійсненню громадянином свого виборчого права, перешкоджання діяльності іншого суб'єкта виборчого процесу, члена виборчої комісії або офіційного спостерігача при виконанні ними своїх повноважень, поєднані з обманом або примушуванням, а також ухилення члена виборчої комісії у роботі комісії без поважних причин – караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк;

– підбурювання або незаконне виготовлення, використання або зберігання незаконно виготовлених чи підбурюваних виборчих документів (виборчого бюлетеня, протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, про підсумки голосування та інших документів, які відповідно до законодавства відносяться до виборчих документів) – караються позбавленням волі на строк від трьох до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від двох до трьох років;

– викрадення чи приховування виборчої скриньки з бюлетенями або протоколу про підрахунок голосів виборців, про підсумки голосування в межах територіального виборчого округу, про результати виборів або незаконне знищення чи псування виборчої скриньки з бюлетенями, або підписання протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, протоколу про підсумки голосування чи результати виборів до його заповнення, або складення чи підписання такого протоколу не на засіданні виборчої комісії, на якому здійснюється підрахунок голосів виборців чи встановлення підсумків голосування чи результатів виборів, або включення до такого протоколу завідомо недостовірних відомостей – караються позбавленням волі на строк від п'яти до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від одного до трьох років;

– викрадення чи приховування виборчої скриньки з бюлетенями або протоколу про підрахунок голосів виборців, про підсумки голосування в межах територіального виборчого округу, про результати виборів або незаконне знищення чи псування виборчої скриньки з бюлетенями, або підписання протоколу про підрахунок голосів виборців на виборчій дільниці, протоколу про підсумки голосування чи результати виборів до його заповнення, або складення чи підписання такого протоколу не на засіданні виборчої комісії, на якому здійснюється підрахунок голосів виборців чи встановлення підсумків голосування чи результатів виборів, або включення до такого протоколу завідомо недостовірних відомостей – караються позбавленням волі на строк від п'яти до семи років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від одного до трьох років;

– надання або отримання виборчого бюлетеня особою, яка не має права його надавати чи отримувати, або викрадення чи приховування виборчого бюлетеня, або надання виборцю заповненого виборчого бюлетеня або голосування виборцем більше ніж один раз – караються штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними

роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років;

– умисне порушення таємниці голосування під час проведення виборів, що виявилось у розголошенні змісту волевиявлення громадянина, який взяв участь у виборах, – карається штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років;

– умисне порушення таємниці голосування під час проведення виборів, що виявилось у розголошенні змісту волевиявлення громадянина, який взяв участь у виборах, – карається штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років;

– умисне порушення таємниці голосування під час проведення виборів, що виявилось у розголошенні змісту волевиявлення громадянина, який взяв участь у виборах, – карається штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на строк до трьох років;

– прийняття пропозиції, обіцянки або одержання виборцем для себе чи третьої особи неправомірної вигоди за вчинення чи невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним свого виборчого права або права голосу (відмова від участі в голосуванні, голосування на виборчій дільниці більше одного разу, голосування за окремого кандидата на виборах або відмова від такого голосування, передання виборчого бюлетеня іншій особі), незалежно від фактичного волевиявлення особи та результатів голосування – караються штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк;

– прийняття пропозиції, обіцянки або надання виборцю неправомірної вигоди за вчинення або невчинення будь-яких дій, пов'язаних з безпосередньою реалізацією ним свого виборчого права (відмова від участі в голосуванні, голосування на виборчій дільниці більше одного разу, голосування за окремого кандидата на виборах або відмова від такого голосування, передача виборчого бюлетеня іншій особі), – караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк від одного до трьох років (*частини перша, друга статті 160*).

**Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 212<sup>1</sup>— 212<sup>2</sup>) встановлює відповідальність за правопорушення, що посягають на здійснення народного волевиявлення та встановлений порядок його забезпечення, зокрема, за:**

здійснення передвиборної агітації особою, участь якої у передвиборній агітації заборонена законом, проведення передвиборної агітації поза строками, встановленими законом, чи в місцях, що заборонені законом, здійснення передвиборної агітації у формах і засобах, що суперечать Конституції або законам України, або інше порушення встановлених законом обмежень щодо ведення передвиборної агітації – тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від тридцяти до п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб – від п'ятдесяти до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (*стаття 212<sup>1</sup>*).